

ADVIES

Raad Hoger Onderwijs

15 april 2008

RHO/IDR/ADV/005

Advies over registratie van kansengroepen in het hoger onderwijs

Advies over registratie van kansengroepen in het hoger onderwijs

1 Situering

Sinds het financieringsdecreet stelt de Raad Hoger Onderwijs zich de vraag of registratie van kansengroepen nog langer kan uitgesteld worden¹. De raad bereidde daarom dit advies op eigen initiatief voor waarin hij de noodzaak tot een eenvormige en transparante registratie beargumenteert en een aantal voorwaarden voor een succesvolle registratie op een rij zet. Hij stelt bovendien een minimaal registratiesysteem voor waarmee alle kansengroepen gevat worden.

Registratie sluit volgens de Raad Hoger Onderwijs aan bij een overdacht diversiteitsbeleid dat erop gericht is een inclusief hoger onderwijs te realiseren. Een beter inzicht in de verschillende doelgroepen komt inclusief hoger onderwijs enkel ten goede. De raad behandelde deze problematiek uitgebreid in zijn advies over de invulling van het Aanmoedigingsfonds (15 april 2008). De raad benadrukt hierin dat ook de demografische en sociaal-economische gegevens over het rekruteringsgebied van instellingen eveneens van zeer groot belang zijn. Deze gegevens moeten door de overheid ter beschikking worden gesteld.

Dit advies werd voorbereid door de commissie Diversiteit Hoger Onderwijs, voorgezeten door Peter De Keyzer. De Raad Hoger Onderwijs besprak dit advies tijdens zijn vergadering van 15 april 2008 en keurde het eenparig goed. Er waren 14 leden aanwezig.

2 Wat is registreren?

Registreren betekent betrouwbare informatie verzamelen met respect voor de privacy. De bedoeling is om kansengroepen in het hoger onderwijs op een eenvormige en vergelijkbare manier in beeld te brengen.

3 Waarom registreren?

De Raad Hoger Onderwijs is van mening dat kansengroepen registreren een aantal voordelen voor de overheid, de instelling en de student heeft.

3.1 Voordelen voor de overheid

- 1 Registratie geeft inzicht in de in- door- en uitstroom van kansengroepen. De mate waarin kansengroepen deelnemen aan het hoger onderwijs en hun studieverloop, worden in kaart gebracht. De overheid kan zo nagaan of de tweede democratiseringsgolf gerealiseerd wordt.

---

¹ Vlaamse Onderwijsraad. Raad Hoger Onderwijs. 12 juni 2007. *Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten*. De raad ontwikkelde eveneens een procedure en formulier voor de registratie van studenten met een functiebeperking (Vlaamse Onderwijsraad. Raad Hoger Onderwijs. 12 juni 2007. *Advies over de registratie van studenten met een functiebeperking*).

- 2 De verdeling van het Aanmoedigingsfonds zal gebeuren op basis van resultaatsindicatoren die erop gericht zijn de in-, door- en uitstroom van kansengroepen te verhogen². Hiervoor is inzicht nodig in de beginsituatie, streefcijfers en resultaten.
- 3 Via registratie kan de overheid de parameters van het nieuwe financieringsdecreet evalueren en de haalbaarheid van andere parameters voor studentenkenmerken bekijken.
- 4 Via registratie kan de overheid nagaan of instellingen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen.
- 5 Registratie kan bijdragen tot de evaluatie van het algemene hogeronderwijsbeleid: als meer kansengroepen in-, door- en uitstromen, dan is dit een goed beleid.
- 6 Registratie maakt het mogelijk om over de verschillende hoger onderwijsinstellingen heen, vergelijkbare en transparante gegevens te verzamelen over de participatiegraad van ondervetegenwoordigde groepen in het hoger onderwijs. Deze gegevens kunnen van pas komen in een internationale context, bijvoorbeeld voor OESO-bevragingen of de Bologna-stocktaking.

3.2 Voordelen voor de instelling

- 1 Elke instelling heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het is uiteindelijk de bedoeling dat zoveel mogelijk lerenden deelnemen aan het hoger onderwijs en dat de populatie van het hoger onderwijs de maatschappij weerspiegelt. Dankzij registratie kan de instelling een inschatting maken van haar zogenaamde beginsituatie: welke groepen worden in de instelling onderscheiden? Is er een representatieve vertegenwoordiging van alle groepen uit de maatschappij? Op basis van deze gegevens kan de instelling haar algemeen diversiteitsbeleid uitwerken en evalueren.
- 2 Registratie maakt het mogelijk om na te gaan of de inspanningen die de instelling levert (o.a. in het kader van het Aanmoedigingsfonds) voor de in-, door- en uitstroom van kansengroepen renderen. De instelling screent op deze manier in welke mate zij een inclusief beleid realiseert.
- 3 Registratie maakt het mogelijk om te monitoren, te diagnosticeren, op knelpunten te anticiperen en faciliteiten/studiebegeleiding te organiseren³. Instellingen hebben er belang bij om meer studenten te laten instromen. Meer studenten betekent immers meer financiering. De instelling heeft er ook alle belang bij studenten te ondersteunen in de doorstroming: dit verhoogt de output en dus de financiering.
- 4 De gegevens die via registratie verzameld worden, kunnen inzicht verschaffen in welke inspanningen voor kansengroepen echt lonen. Op die manier kunnen instellingen leren van elkaar.
- 5 Registratie kan bijdragen tot de evaluatie van het instellingsbeleid en de kwaliteitszorg: als meer kansengroepen in-, door- en uitstromen, dan is dit een goed beleid.

3.3 Voordelen voor de student

- 1 Als registratie toelaat om een beter inzicht te verschaffen in het beleid en de resultaten van dat beleid, dan komt dit studenten ten goede.

---

² Artikel 44 § 2; tekst aangenomen door plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 5 maart 2008.

³ ECHO. 1997. *Weten door meten*.

- 2 Door te registreren geeft de instelling aan dat ze een overdacht diversiteitsbeleid voert. Ook dit komt studenten ten goede.
- 3 Registratie werkt drempelverlagend voor de student om zich kenbaar te maken. Door te registreren werkt een instelling sensibiliserend, wat bijdraagt aan de bewustwording van de student.
- 4 Via registratie kan men voor doelgroepstudenten ook een correctie van het leerkrediet voorzien. Hun slaagkansen liggen immers vaak gevoelig lager.
- 5 Via registratie wordt het mogelijk om –binnen de contouren van de privacywetgeving– doelgroepstudenten gericht aan te spreken (voor specifieke acties bijvoorbeeld).

4 Principes van de voorgestelde registratie

Omwille van bovenstaande redenen, is de Raad Hoger Onderwijs van mening dat kansengroepen in het hoger onderwijs best geregistreerd worden op een eenvormige, transparante en toegankelijke manier. Alleen zo kunnen vergelijkbare gegevens verzameld worden. Bij de registratie van kansengroepen, moeten volgens de raad volgende principes in acht genomen worden:

- 1 Registratie gebeurt op instellingsniveau bij de inschrijving

De Raad Hoger Onderwijs stelt voor om deze registratie op instellingsniveau te laten verlopen. Dit is immers het niveau dat rechtstreeks contact heeft met de betrokken student. Deze registratie gebeurt volgens de raad best bij de eerste inschrijving omdat dit de grootste respons oplevert en voor de student geen bijkomende bevraging betekent. Bij herinschrijving vraagt de instelling aan de student om aan te geven of er wijzigingen zijn in haar of zijn situatie. Op sommige vragen zal de student het antwoord niet kennen op het moment van de inschrijving. Dit kan dan later aangevuld worden.

- 2 Registratie opent niet noodzakelijk een recht op faciliteiten binnen de instelling hoger onderwijs

Instellingen kunnen in hun instellingsbeleid uitmaken of zij voor de geregistreerde kansengroepen een faciliteitenbeleid uitwerken of niet. De raad benadrukt dat registratie geen recht op faciliteiten opent, maar kan wel een voorwaarde zijn om bepaalde faciliteiten te verkrijgen.

- 3 De gegevens worden geaggregeerd ter beschikking gesteld van de overheid en de maatschappij

De raad is van mening dat de verzamelde gegevens op een geaggregeerd niveau beschikbaar moeten gesteld worden van de overheid en de maatschappij. Dit kan belangrijk zijn voor het uittekenen van het onderwijsbeleid en voor verder onderzoek in verband met de participatie van kansengroepen aan het Vlaamse hoger onderwijs. Het is belangrijk dat het ter beschikking stellen van deze gegevens op een geaggregeerd niveau gebeurt om de student de vertrouwelijkheid van het gegevensbeheer te kunnen garanderen (zie ook verder “Voorwaarden voor een succesvolle registratie”).

5 Voorwaarden voor een succesvolle registratie

Registratie kan volgens de raad enkel succesvol zijn indien een aantal voorwaarden vervuld zijn:

- 1 De instelling heeft een verantwoordelijkheid met betrekking tot de zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid waarmee gevoelige gegevens behandeld moeten worden. Een instelling moet in het algemeen nagaan of de gegevens die zij bij inschrijving vraagt, conform de privacywetgeving behandeld worden. Verder moet zij een deontologische code ontwikkelen waarmee zij de privacy van de student kan garanderen. Een belangrijk element is erop toezien dat enkel bevoegde personeelsleden toegang hebben tot de gevraagde informatie. Hierbij moet een onderscheid gemaakt worden tussen vertrouwenspersonen en evaluatoren. De instelling moet eveneens duidelijk aan de student meedelen waarvoor de gegevens gebruikt zullen worden.
- 2 Het kenbaar maken van bepaalde faciliteiten of begeleidingsvormen die een instelling mogelijkwijs aanbiedt, verhoogt de respons van studenten om zich te laten registreren.
- 3 Hoe inclusiever het beleid van een instelling, hoe meer kans dat studenten zich registreren.
- 4 Goed en duidelijk communiceren met de studenten over de doelstellingen van registratie kan de respons eveneens helpen verhogen.
- 5 Registratie mag geen stigmatisering tot gevolg hebben. Daarom is het belangrijk aan de student de doelstellingen en procedures van registratie te communiceren en het vertrouwelijk beheer van gegevens te garanderen.

6 Minimale gemeenschappelijke registratie op instellingsniveau

6.1 Uitgangspunten

De Raad Hoger Onderwijs is van mening dat registratie van kansengroepen moet gebeuren.

De Raad Hoger Onderwijs stelt hieronder een minimale gemeenschappelijke registratie op instellingsniveau voor. Als instellingen registreren, dan is de raad van mening dat zij dit best op een eenvormige manier doen en het hier voorgestelde systeem volgen.

De raad beveelt de overheid aan dit registratiesysteem in de toekomst verder uit te testen en in alle instellingen te laten implementeren. De Vlor is bereid mee te werken aan het uittesten, de bijsturing en de evaluatie.

De raad benadrukt dat de registratie die hier voorgesteld wordt, minimaal is. Instellingen kunnen deze registratie nog verfijnen indien zij dit wensen.

6.2 Inhoud

De Raad Hoger Onderwijs is van mening dat via registratie in het hoger onderwijs de volgende groepen moeten onderscheiden worden:

- studenten met een functiebeperking;
- allochtone studenten;
- nieuwkomers;
- internationale studenten;
- anderstalige studenten;
- werkstudenten;
- beursstudenten;
- studenten uit een kortgeschoold milieu;

- studenten met een niet-traditionele vooropleiding;
- herintreders;
- studenten met gezinslast.

Deze groepen hebben elk hun specifieke kenmerken en behoeftes, die beleidsmatig een andere aanpak vragen. De raad legde in overleg met de doelgroeporganisaties⁴ die in zijn commissie Diversiteit Hoger Onderwijs zetelen, een definitie vast voor de betrokken kansengroepen. Hij lijst daarnaast de indicatoren op die deze definities operationaliseren en de vragen die aan de student bij registratie moeten gesteld worden. De raad gaat ervan uit dat bepaalde gegevens uit de (toekomstige) DHO kunnen worden afgeleid.

In de lijst van kansengroepen die hier worden onderscheiden, komen een aantal categorieën voor, die in het kader van het financieringsdecreet gewogen worden⁵: studenten met een functiebeperking, beursstudenten en werkstudenten. De raad gaat ervan uit dat instellingen deze gegevens ook zullen moeten registreren en ter beschikking stellen van de overheid. De raad heeft nagedacht over de definities van deze kansengroepen in het financieringsdecreet en stelt voor studenten met een functiebeperking en werkstudenten een meer uitgebreide definitie voor.

6.3 Objectivering

De Raad Hoger Onderwijs stelt voor in deze registratie minimaal die gegevens die gekoppeld zijn aan een extra weging in het financieringsdecreet door de student te laten documenteren.

6.4 Vragenlijst

De vragen aan de student moeten zo eenvoudig mogelijk, duidelijk en transparant zijn. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met gesloten vragen. Alle studenten krijgen de hele vragenlijst. De computerapplicatie categoriseert de studenten aan de hand van de gegeven antwoorden. Studenten kunnen tot meerdere categorieën behoren.

---

⁴ Dit zijn: Minderhedenforum, Vlaams Network van verenigingen waar armen het woord nemen, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Vlaams Minderhedencentrum.

⁵ *Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten*. Tekst zoals aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 5 maart 2008.

6.5 Kansengroepen: definitie en operationalisering

6.5.1 Overzicht⁶

Kansengroep	Definitie	Indicator	Vragen bij registratie
Studenten met een functiebeperking	Volgens het <u>financieringsdecreet</u> is een student(e) met een functiebeperking een student(e) die ingeschreven is bij het VAPH ⁷ .	Al dan niet ingeschreven zijn bij het VAPH.	Inschrijvingsnummer bij het VAPH (10)
	<u>Uitbreiding:</u> De Vlor heeft een meer uitgebreide definitie voorgesteld en gemotiveerd ⁸ . Volgens deze definitie is een student(e) met een functiebeperking een student(e) bij wie er een blijvende of langdurige uitval is (minstens 12 maanden effectieve uitval en/of een uitval van 12 maanden die in de toekomst te voorzien is) op een of meerdere lichaamsfuncties opgesomd in de <i>International Classification of Functioning (ICF)</i> .	Al dan niet beantwoorden aan de Vlor-definitie te staven met de nodige objectivering uiteengezet in het overeenkomstige Vlor-advies.	De Vlor heeft een registratieprocedure uitgewerkt met een overeenkomstig registratieformulier ⁹ (1) . Volgende 8 subdoelgroepen worden onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> - motorische functiebeperking - auditieve functiebeperking - visuele functiebeperking - leerstoornis - chronische ziekte - psychiatrische functiebeperking

⁶ De cijfers in vetjes en tussen haakjes refereren naar de opmerkingen in 6.5.2.

⁷ Een student met een functiebeperking is een student die bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap een recht heeft geopend op een tegemoetkoming (*Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten*. Tekst zoals aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 5 maart 2008; artikel 2, 19^e).

⁸ Vlaamse Onderwijsraad. Raad Hoger Onderwijs. *Advies over de registratie van studenten met een functiebeperking*. 12 juni 2007.

⁹ Vlaamse Onderwijsraad. Raad Hoger Onderwijs. *Advies over de registratie van studenten met een functiebeperking*. 12 juni 2007.

			<ul style="list-style-type: none"> - overige - meervoudige functiebeperking
Allochtone studenten	<p>Een allochtone student(e) is een student(e) die</p> <ul style="list-style-type: none"> - een hoofdverblijfplaats (2) heeft in België op het moment van de inschrijving/registratie; - EN minstens een ouder of minstens twee grootouders heeft die de Belgische nationaliteit niet bezit of bezat bij de geboorte (uitgezonderd Nederlanders, Fransen, etc.); (3) - EN minstens twee jaar secundair onderwijs gevolgd heeft in België (4). 	<ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet hoofdverblijfplaats in België hebben. - Al dan niet een ouder of grootouder hebben die de Belgische nationaliteit niet bezit of bezat bij de geboorte. - Al dan niet secundair onderwijs gevolgd hebben in België. 	<ul style="list-style-type: none"> - hoofdverblijfplaats; - nationaliteit bij de geboorte van <ul style="list-style-type: none"> o moeder o vader o grootvader langs moederszijde o grootvader langs vaderszijde o grootmoeder langs moederszijde o grootmoeder langs vaderszijde - Heb je minstens twee jaar secundair onderwijs gevolgd in Vlaanderen? Ja/Nee
Studenten “nieuwkomers”	<p>Een student(e) “nieuwkomer” is een student(e) die</p> <ul style="list-style-type: none"> - een hoofdverblijfplaats heeft in België op het moment van de inschrijving/registratie; - EN minstens een ouder of minstens twee grootouders heeft die de Belgische nationaliteit niet 	<ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet hoofdverblijfplaats in België hebben. - Al dan niet een ouder of grootouder hebben die de Belgische nationaliteit niet bezit of bezat bij de 	<ul style="list-style-type: none"> - Idem allochtone studenten.

	<p>bezit of bezat bij de geboorte (uitgezonderd Nederlanders, Fransen, etc.). (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - EN minder dan twee jaar SO gevolgd heeft in België. (6) 	<p>geboorte.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet secundair onderwijs gevolgd hebben in België. 	
Internationale studenten (7)	<p>Een internationale student(e) is een student(e)</p> <ul style="list-style-type: none"> - die een andere nationaliteit heeft dan de Belgische; - EN die tijdelijk in België verblijft om studieredenen - OF waarvan de ouders in het kader van hun beroep tijdelijk in België verblijven (11) 	<ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet de Belgische nationaliteit bezitten. - Al dan niet tijdelijk in België verblijven om studieredenen. - De ouders verblijven al dan niet in het kader van hun beroep tijdelijk in België. 	<ul style="list-style-type: none"> - nationaliteit van de student - Verblijf je tijdelijk in België om studieredenen? Ja/Nee - Verblijven je ouders tijdelijk in België in het kader van hun beroep? Ja/Nee
Anderstalige studenten (8)	<p>Een anderstalige student(e) is een student(e) waarvan de taal die de student in het gezin spreekt, verschilt van het Nederlands: daaronder wordt de taal verstaan die de student meestal spreekt met moeder en/of vader, en/of broers en zussen (14)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De taal die thuis gesproken wordt is niet het Nederlands. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ik spreek thuis <ul style="list-style-type: none"> o enkel Nederlands o enkel een andere taal dan het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> ▪ welke? o Nederlands en een andere taal <ul style="list-style-type: none"> ▪ welke?

Werkstudenten	<p>Volgens het financieringsdecreet¹⁰ is een werkstudent(e) een student(e) die</p> <ul style="list-style-type: none"> - in het bezit is van een bewijs van tewerkstelling in dienstverband met een omvang van ten minste 80 uren per maand - OF in het bezit is van een bewijs van uitkeringsgerechtigde werkzoekende en de opleiding kadert binnen de door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voorgestelde traject naar werk - EN nog niet in het bezit is van een tweede cyclusdiploma of masterdiploma - EN ingeschreven is in een studietraject met specifieke onderwijs- en leervormen en met specifieke modaliteiten van begeleiding en aanbod, dat als zodanig geregistreerd is in het hogeronderwijsregister. De afzonderlijke registratie in het hogeronderwijsregister impliceert niet dat het hier een nieuwe opleiding betreft, zoals bepaald in 	<ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet tenminste 80 uur per maand in dienstverband werken (bewijs van tewerkstelling met vermelding van omvang tewerkstelling jaarlijks opvragen). - Al dan niet attest van VDAB bezitten waaruit blijkt dat opleiding deel uitmaakt van opleidingstraject bij VDAB. - Al dan niet beschikken over tweede cyclusdiploma of masterdiploma. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bewijs van tewerkstelling met vermelding van omvang tewerkstelling - Attest van de VDAB over het opleidingstraject - Hoogste voorgaande diploma
----------------------	---	--	---

¹⁰ Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten. Tekst zoals aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 5 maart 2008; artikel 2, 22^e

	artikel 60septies van het structuurdecreet.		
	<p><u>Uitbreiding:</u></p> <p>De Vlor stelt volgende uitbreiding voor (15):</p> <ul style="list-style-type: none"> - studenten kunnen ook als zelfstandige werken met een omvang van ten minste 80 uren per maand (en niet enkel in dienstverband) - voor uitkeringsgerechtigde werkzoekenden hoeft de opleiding niet te kaderen binnen de door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voorgestelde traject naar werk (wat het decreet wel vraagt) - een werkstudent(e) is ook een student(e) die een studietoelage heeft van de Vlaamse Gemeenschap met het statuut van zelfstandige student - studenten die al beschikken over een diploma hoger onderwijs worden niet geweerd uit de groep; studenten in permanente vorming, gepensioneerden en doctoraatstudenten wel. 	<p><u>Bijkomende indicatoren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Al dan niet als zelfstandige werken. - Al dan niet doctoraatsstudent zijn. - Al dan niet zelfstandige student zijn. - Al dan niet gepensioneerd zijn. - Al dan niet permanente vorming volgen. 	<p><u>Bijkomende vragen:</u></p> <p>Welk van onderstaande alternatieven beschrijft het best jouw eigen situatie?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ten laste van ouders en geen enkel inkomen uit arbeid 2. ten laste van ouders en 'jobstudent' 3. werk (niet als jobstudent maar in dienstverband of als zelfstandige) en studies combineren 4. werkzoekende 5. vorm van loopbaanonderbreking, 6. een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap met het statuut van zelfstandige student 7. gepensioneerd 8. doctoraatsstudent 9. student permanente vorming 10. andere

Beursstudenten	Volgens het financieringsdecreet ¹¹ is een beursstudent(e) een student(e) die een studietoelage ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap.	Al dan niet recht hebben op een studiebeurs.	Heb je recht op een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap? Ja/Nee (12)
	<u>Uitbreiding:</u> De Vlor stelt voor de categorie van de beursstudenten uit te breiden met de bijna-beursstudenten en beurstarifistudenten ¹² .	<u>Bijkomende indicator:</u> Al dan niet beurstarifistudent of bijna-beursstudent zijn.	(13)
Studenten uit een kortgeschoold milieu	Een student(e) uit een kortgeschoold milieu is een student(e) waarvan de moeder en/of de vader het secundair onderwijs niet heeft voltooid.	Het hoogste diploma van de moeder en de vader.	Wat is het hoogste diploma van je moeder: <ul style="list-style-type: none"> - lager onderwijs - secundair onderwijs - hoger onderwijs - geen diploma Wat is het hoogste diploma van je vader:

¹¹ Een beursstudent is een student die een studietoelage ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap (*Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten*). Tekst zoals aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 5 maart 2008; artikel 2, 3°).

¹² Een bijna-beursstudent(e) is een student(e) die geen studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar waarvan het referentie-inkomen ten hoogste 1.240 euro boven de financiële maximumgrens bepaald in de regelgeving betreffende de studietoelagen ligt. Dit bedrag wordt geïndexeerd. *Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen* (30 april 2004), artikel 2, 7°. Een beurstarifistudent(e) is een student(e) die a) studiefinanciering ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap; a)bis voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinancieringen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap om een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap te ontvangen, of b) onderdaan is van een staat behorende tot de Europese Economische Ruimte en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of c) een DGOS-bursaal, een BTC-bursaal of een bursaal in de programma's van de ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad is (artikel 2, 5° van het flexibiliseringsdecreet zoals gewijzigd door het financieringsdecreet, artikel 59, tekst aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement, 5 maart 2008).

			<ul style="list-style-type: none"> - lager onderwijs - secundair onderwijs - hoger onderwijs - geen diploma
Studenten met een niet-traditionele vooropleiding	Studenten van wie de vooropleiding hen onvoldoende heeft voorbereid op de gekozen studierichting en/of studieniveau in het hoger onderwijs (9)	Vorige genoten opleiding in het hoger onderwijs of ander onderwijsniveau.	<p>Wat is je vorige opleiding(en):</p> <ul style="list-style-type: none"> - secundair onderwijs <ul style="list-style-type: none"> o studierichting? - hoger onderwijs <ul style="list-style-type: none"> o studierichting? - andere <ul style="list-style-type: none"> o welke?
Herintreders	<p>Een herintreder is een student(e)</p> <ul style="list-style-type: none"> - waarvoor minimaal twee jaar verlopen zijn tussen het einde van zijn of haar laatst gevolgde schooljaar SO en de aanvang van het academiejaar waarvoor hij of zij zich inschrijft - EN die de voorbije twee jaar geen leertraject in het hoger onderwijs gevolgd heeft 	Al dan niet twee jaar verstreken tussen SO en moment van inschrijving en de voorbije twee jaar geen formeel leertraject in het hoger onderwijs gevolgd hebben.	<p>Heb je het SO meer dan twee jaar geleden verlaten? Ja/Nee</p> <p>Was je de voorbije twee jaar ingeschreven aan een instelling hoger onderwijs? Ja/Nee</p>
Studenten met gezinslast	Een student(e) met een gezinslast is een student die een of meerdere personen ten laste heeft.	Al dan niet personen ten laste hebben.	<ul style="list-style-type: none"> - het aantal personen ten laste - het aantal kinderen ten laste

6.5.2 Opmerkingen

- (1) Een groot aantal instellingen hoger onderwijs test deze manier van registreren momenteel uit. De Vlaamse Onderwijsraad volgt dit van nabij op. Voor de voorgestelde definities en procedure, verwijst de raad naar zijn advies ter zake van 12 juni 2007.
- (2) Het is belangrijk na te gaan of de student nog een hoofdverblijfplaats heeft in het buitenland, dan wel of hij/zij enkel een verblijfadres heeft in België. Het is eveneens belangrijk om het verschil tussen een hoofdverblijfplaats en een tijdelijk verblijfadres (bijvoorbeeld een studentenkamer) aan de student uit te leggen.
- (3) Deze landenlijst moet vastgelegd worden op basis van wetenschappelijk onderzoek. De Raad Hoger Onderwijs stelt voor dat deze landenlijst tegen eind 2008 vastgesteld wordt.
- (4) De parameter “secundair onderwijs gevolgd hebben” werd ingevoerd om het verschil met nieuwkomers te maken.
- (5) Deze landenlijst moet vastgelegd worden op basis van wetenschappelijk onderzoek bij voorkeur tegen eind 2008.
- (6) De parameter “secundair onderwijs gevolgd hebben” werd ingevoerd om het verschil met allochtone studenten te maken.
- (7) Internationale studenten maken geen deel uit van de kansengroepen *strictu sensu*, maar het is noodzakelijk ze te onderscheiden van allochtone studenten en nieuwkomers. Internationale studenten komen uiteraard ook in aanmerking voor ondersteuning aan een instelling hoger onderwijs maar hun problematiek is van een andere orde.
- (8) Studenten die thuis een andere taal spreken met een of meerder gezinsleden lopen een groter risico om onvoldoende goed (academisch) Nederlands te kennen. Zij hebben hiervoor mogelijkerwijs ondersteuning nodig.
- (9) Dit kan van opleiding tot opleiding verschillen. Opleidingen bepalen zelf welke vooropleidingen best aansluiten of voorbereiden.
- (10) Deze gegevens worden door het VAPH ter beschikking gesteld. De overheid kiest ervoor om deze gegevens niet bij de student op te vragen. Instellingen kunnen indien zij dit wensen, deze informatie echter wel opvragen.
- (11) Door dit deel van de definitie worden kinderen van arbeidsmigranten gevat. Op die manier komen zij niet in de categorie van allochtone studenten terecht.
- (12) De Raad Hoger Onderwijs gaat ervan uit dat de overheid deze gegevens aanlevert. Instellingen kunnen indien zij dit wensen, deze informatie echter wel opvragen.
- (13) Instellingen beschikken over deze gegevens. Zij hoeven ze niet op te vragen bij de student.
- (14) Er werd voor deze definitie gekozen op basis van het *Voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs* (Artikel 78. §1. c). Op die manier is er een analogie met het leerplichtonderwijs.

- (15) Voor de Vlor moet de bepaling dat een werkstudent(e) ten minste 80 uur per maand tewerkgesteld is wel voor alle subgroepen behouden blijven. De Vlor stelt voor om ook nog te herbekijken of een werkstudent(e) in een studietraject met specifieke onderwijs- en leervormen en met specifieke modaliteiten moet ingeschreven zijn moet behouden blijven. De Vlor is van mening dat dit stigmatisatie in de hand werkt en bovendien moeilijk werkbaar is.

Isabelle De Ridder
secretaris

Harry Martens
voorzitter